

נציבות תלונות הציבור על שופטים

לשכת הנציב אורי שורט
שופט בית המשפט העליון (בדימוס)

ט"ו חשון, תשפ"א
3 נובמבר, 2020

[Redacted]

המתלונן:

[Redacted]

הצילן:

כב' השופט יחוקאל אליהו

[Redacted]

בבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו

בעניין:

חלונה שהתקבלה כלשכתנו ביום 14.9.20

החלטה

תמצית התלונה

1. עניינו של התיק שכותרתו כתביעה למשמורת משותפת ולהרחבת זמני שהות שהגיש המתלונן. התיק מתנהל בבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב-יפו בפני כב' השופט יחוקאל אליהו, ביום 2.9.20 התקיים דיון בפני השופט. לאחר הדיון, ניתנה החלטה להעביר את התיק לכב' השופט ארז שני, המשמש כשופט מוקד בחזקי ניכור הורי. ביום 27.10.20 החליט השופט שני כי המפגשים בין המתלונן לבין הקטנים יתקיימו רק כמרכז הקשר, וכי ימותה אפוסטרופוס לדין לקטנים.

2. זוהי חלונתו השנייה של המתלונן על השופט בעניין ההליכים בתיק זה, לאחר שתלונתו הקודמת נדחתה. בתלונתו הנוכחית טוען המתלונן, כי בדיון שהתקיים ביום 2.9.20, בו הופיע כשדאד בלתי מודע, הפעיל עליו השופט לחץ לא הוגן והפרע לו כמהלך התקידה הנגרית שערך לאישה, תוך שלעג לו ש"התקידה שלון מביכה". לסענתו, השופט איפשר לבאת כוח האישה "להשתלח" כי בכל הדמנות, כך, לסענתו, כאת כוח האישה אמרה לו "אני מתה להדביך לך", והשופט, במקום להזהיר, "אף ערוד אותה". לדבריו, כל מהלך הדיון מוקלט ניתן לחיזוקת כבך בשפיעת ההקלטה.

3. המתלונן טוען עוד, כי לקראת סוף הדיון, ררש ממנו השופט לצאת מן האולם מאחר שרצה לשוחח עם האישה כיחידות. לדברי המתלונן, הוא היסס, מאחר שחשש שכאשר יצא מהאולם השופט יתפור עליי חיק רמציא דברים, שלא היו ולא נבראו, ויפעל אך ורק לטובת האמא". לדבריו, בקשתו שבאת כוח האישה תצא אף היא מהאולם סורבה, ובלית ברירה הוא נאלץ לצאת מן האולם. לטענתו, כעבור כעשר דקות, השופט קרא לו לחזור לאולם, "ובאותו רגע החל דבר מרהים": השופט "החזיק בידו את הטלפון הסלולרי שלי!! : צוועק עלי שהקלטתי את השיחה האישיית שהוא ערך עם הנתבעת ועם עורכת דינה". לדברי המתלונן, "אני נדהמתי". כששאלתי אותו איך הגיע לידיו הטלפון שלי, הוא לא ענה", אלא צעק עליו: "אתה יכול להגיש עליי תלונה".

4. המתלונן הוסיף עוד, כי לתדהמתו, השופט הפסיק את דיון ההוכחות; הזמין את אנשי הבטחון: נתן להם את הטלפון הסלולרי שלו; וביקש מהם לעכבו ולהזמין מטשרה. לטענתו, אנשי הבטחון לקחו אותו למרתף הבנין, ולאחר כחצי שעה הגיע שוטר, "וכמובן ששחרר אותי והחזיר לי את הטלפון". לטענת המתלונן, "עולה חשש כבד כי השופט בעצמו, ואולי האמא או עורכת דינה, בהנחייתו הרציאו את הטלפון הסלולרי של האבא מהתיק שלו ולחצו על כפתור ההקלטה כדי לנסות ולפגוע בו". המתלונן הוסיף וטען, כי: "למותר לציין כי לא הקלטתי דבר. זאת ועוד. כל דיון ההוכחות היה מוקלט מן ההתחלה, ולכן ברור כי כלל לא היה אינטרס להקליט".

5. המתלונן ציין, כי "לפני שאני פונה למשטרת ישראל ומפרסם את האירוע ברשתות החברתיות", הוא דורש מהנציב בברוק את המצלמות כאולמו של השופט, ולהעביר לידו את צילומי הידאו ואת הקלטות האודיו מן האולם, כדי לראות כיצד הגיע הטלפון שלו ליד השופט, ולחלופין, הוא דורש מהנציב לקרוא לו לראות את מה שצולם והוקלט כאולם. לטענת המתלונן, "ברצו כאן בוודאות עבירות פליליות ואתיות" על ידי השופט, ואולי גם על ידי באת כוח האישה, "בנוכחות ובהוראת השופט". לטענת המתלונן, אם סבר השופט כי הטלפון שלו מקליט, היה עליו לזמן את הביטחון ולהימנע מלנעץ בחפציו האישיים של מתדיין.

6. עוד טוען המתלונן, כי בדיון האמור אמר לו השופט, "כמו שאתה הקלטת אותי, ככה אתה מלמד את הילדים שלך להקליט", דבר המלמד, לטענתו, על הלך הרוח של השופט. המתלונן מלין על כך, שהשופט סירב לקבל הקלטה של אירוע אלימות בדירת האם אותה ערך בנו הקטין של המתלונן, "בתראנות וטענות שונות", ואמר לו "תציג את ההקלטה בערעור במחוזי". המתלונן דורש כי הנציב יורה לשופט לקבל את ההקלטה.

7. המתלונן מוסיף וטוען, כי בעקבות הודעה שקיבל מהקטין כמהלך הדיון, לפיה אחד מחברי קבוצת הכדורגל בה משחק הקטין נדבק בקורונה, ולכן על כל חברי הקבוצה להיכנס

לכידוד של שבועיים, המליט השופט "כי הבן שלי צריך לעבוד באופן פיזי לדירת האפי", החלטה שמשמעותה – לדברי המחלונן – הפרת הוראות משרד הבריאות, ומלכודת על הטיה השופט לסוכת האם, הכל בניגוד לטובת הקטינים ולרצונם.

8. לבסוף, המחלונן דורש כי הנציב יודה לשופט לקיים דיון הוכחות נוסף, לשם הקידה העובדת הסוציאלית.

חובת השופט

9. בתגובתו לחלונה מסר השופט, כי מרוכז בחלונה סרק שהגיש המחלונן תוך עיוות מוחלט של העובדות, במטרה להלך אימים על בית המשפט, וכדי "למלט את עצמו מאחריות להתנהלותו הנפסדת בגין כיצוע הקלטה אסורה של דיון בילתיים סגורה ומפור מכל כיצוע לבאורה של עבירה של האונס סתר כאולם בית המשפט". השופט הוסיף, כי בימים אלה – לאחר התייעצות של משמר בתי המשפט עם המחלקה המשפטית בהנהלת בתי המשפט – הוגשה חלונה רשמית למשטרה נגד המחלונן בגין התקלטה וההאזנה האסורים.

10. השופט מסר, כי החיק נשוא החלונה מצוי בשלבים סופיים. לדבריו, טכני כתיב כי הדין שהגיש המחלונן, אשר כללו שפה בוטה והשתלחות בבית המשפט, הפסקת הייצוג של באה כחוז אשר שימשה גורם מפתח ומרסן, וחלונתו הקורמת של המחלונן, הוא הורה על הופעת שידוח הקלטה מטעם בית המשפט. השופט הטעים, כי תוך התנהלותו הבוטה והמבוזה של המחלונן כלפי בית המשפט, ומתוך ראיית טובת הקטינים המצויים בליבו של סכמוך קשה, הוא עשה כמהלך הוזהרות ניסיון נוסף להביא את הצדדים להסכמה. לדבריו, אכן הגנף שצמחה בפני השנת הסכמה כוללת נעצה לשאלה באיזו קבוצת כדורגל ישחק הקטין, ולכן ביקש את הסכמת הצדדים לשוחח על העניין עם האישה ביחידות. המחלונן, לאחר החלבוטות והיסוס, הסכים להצעה. או אז הורה השופט, כי "כולם יצאו. כמובן שלא ישארו מה טלפונים שלא ידו לע מה הקלטה" (פרוטוקול מיום 2.9.20, עמ' 252 ש' 119).

11. השופט מציינ, כי כשיחה הפרטית שנוך עם האישה, הוא הצליח לשכנעה כעניין זה, וכבך נסללה לכאורה הדרך לסיום החיק בהסכמה. ואולם, לדבריו, "או הבחינה באה כוח התבונה כי על השולחן בו ישב המחלונן ובשקיה ישנו טלפון נייד נוסף". השופט דחה מכל וכל את הטענה כי הטלפון הוצא מחיקו של המחלונן וציינ, כי "הנייד היה כאמור מונע בשקיה על השולחן". השופט הבהיר, כי לאור הוראה שנתן סרם השיחה עם האישה, לצאה עם הטלפונים הניידים, הוא הורה לבאת כוח האישה להעביר לו את הטלפון הנייד של המחלונן. או נראה הוא לנלוה כי הטלפון מופעל בהקלטה. השופט הוסיף עוד, כי לאחר מכן "הצדדו לעזרת המשפטית שלי

26. מצאהי טעם לפגם כעצם קיומה של שיחה ביחידות עם האישה באולם בית המשפט. כלל יסוד בשיטתנו הוא, שחל איסור על שופט להיפגש בנפרד עם צד למשפט. כפי שציינה הנציבה לשעבר, ט' שטרסברג-כהן, בחוות דעתה, "פגישה כזו מנוגדת לעקרונות ההליך ההוגן החלים בשיטתנו המשפטית; ראשית, כלל יסוד הוא, כי לכל בעל דין קגריה וכוח להיזח נוכח ככל מהלך הדין ולהגיב על מידע הנמסר על ידי הצד שכנגד (ע"א 7840/96 ויינברג נ. ויינברג, פ"ד (4) 260); שנית, הפגישה הנפרדת עלולה ליצור קרבת יתר בין שופט לבין בעל דין או עורך דינו – המפותחים בפניו את סגור ליכם – ולחשוף את השופט למידע שלא היה מקבל בישיבה כמעמד שני הצדדים. הדבר עלול לעורר אצל מי מבעלי הדין חשש ממשי למשוא פנים אצל השופט, במיוחד אם אותו שופט אמור להמשיך לרון בתיק ולתת בו החלטות. שלישית, הפגישה הנפרדת עלולה לפגוע לא רק באמון של בעלי הדין שלא נכחו בפגישה בשופט המסדר, אלא גם באמון הציבור בבית המשפט ככלל" (חוות דעת 9/07, "האם בית המשפט ראוי לקיים פגישה נפרדת עם בעלי דין במסגרת ניסיון ליישוב הסכסוך בהסכמה?"; "איסור על פגישה נפרדת בין בעל דין לשופט, ולו לשם קבלת מידע טכני במהותו", תמצית החלטה בחיקונו 259/19).

27. לכלל האוסר על פגישה נפרדת בין שופט לבין בעל דין ייתכנו חריגים, ככל שקיימים כאלה ברין. כך, הכלל עשוי שלא לחול על פגישה עם קטין. הוערכת בכפוף לסייגים ולמגבלות הקבועים בדין. עם זאת, קבענו בעבר, כי "אין לראות בהוראות סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995, המקנות לבית המשפט – ככל ענין של ראיית וסדרי דין – סמכות לנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק, משום חריג לכלל האמור". שכן פגישה שופט עם אחד מבעלי הדין, בהעדרו של הצד האחר, היא עניין של עיקרי הצדק הטבעי ולא של סדר דין וראייה (חוות דעת 9/07 הג"ל וכן תמצית החלטתנו בתיק 259/19 הג"ל).

28. כעניינו, קיים השופט פגישה נפרדת עם האישה וכאח כוחה בהעדרו של המתלונן, אשר התבקש לצאת מן האולם. זאת, בניגוד לכללי ההליך ההוגן החלים בשיטת המשפט שלנו. כפי שעולה מן החלטה ומפירוטקול הדין, הדבר יצר אצל המתלונן חשש מפני קרבת יתר בין השופט לאישה (ר למשל עמ' 256 לפירוטקול ש' 1-2), זאת, הגם שהרא נתן את הסכמתו לכך ועל אף שאין כל ספק שהצעת השופט נועדה להביא את הצדדים להסכמה שתסרת את טובתם של כל הגונעים בדבר.

35. עם זאת, הגני סבור כי מרגע שהבחינה כאח כוח האישה כי כשקית נמצא מכשיר טלפון נייד השייך, ככל הנראה, למתלונן, היה על השופט לזמן מיד אח המאבטחים, ולא ליטול לידיו את מכשיר הטלפון, כפי שעשה. כוודאי שהיה עליו להימנע מלבקש מבאח כוח האישה כי תמסור לו את המכשיר, כל זאת, שעה שהמתלונן לא נמצא באולם. בעניין זה, פעל השופט בדרך לא ראויה. אין בידי לקבל את דברי השופט, כי בשל ההקלטה האסורה שביצע המתלונן, כגינה אף הוגשה נגדו תלונה למשטרה, יש לדחות את התלונה על הסף. אף אם יימצא בחקירת המשטרה כי המתלונן אכן עבר עבירה, אין הדבר גורע מחובתו של שופט, וכמיוחד שופט משפחה הדין בסכסוך כה רגיש – להימנע מלדרה לזירה ולהפוך את עצמו לצד הליך, עת נטל לידיו ציוד השייך למתלונן ואף ברק אותו כמו ידיו ומצא שהוא במצב הקלטה.

36. אשר לטענה בעניין החלטת השופט כי הקטין ישהה בחקופת הבידוד בביתה של האישה, ולהחלטה הדוחה את בקשת המתלונן כי בית המשפט יקבל כראיה הקלטה שביצע הקטין בבית האישה, הרי שמדובר בהחלטות שיפוטיות של בית המשפט, שעה שלפי חוק נציב תלונות הציבור על שופטים, התשמ"ב-2002 (להלן: החוק), הנציב אינו מוסמך לברר תלונה כשאלה משפטית או ראייתית מהותית, או בעניין הניתן לערעור על-פי דין (סעיף 17 (3) ו-4 לחוק). אין בהכחרה זו משום הבעת דעה או עצה מצד הנציבות, ככל הנגוע לתקיפת ההחלטה השיפוטית, או לדרך ולמועד לעשות כן.

כמו כן, אין הנציב מוסמך להורות על קיום דיון הוכחות נוסף.

37.

38. סיכומו של דבר, מצאתי את התלונה מוצדקת כאמור בסעיפים 26-28 ו-35 להחלטה.

אורי שהם

נציב תלונות הציבור על שופטים

העתק: המתלונן

כבי השופט יחוקאל אליהו, בית המשפט לענייני משפחה, תל אביב-יפו
 כבי השופט מידה דהן, סגנית נשיא, בית המשפט לענייני משפחה, תל אביב יפו
 כבי הנשיא צחי צודיאל, בית משפט השלום, תל אביב - יפו
 כבי הנשיאה אסתר חיות, בית המשפט העליון
 מר אבי ניסנקורן, שר המשפטים
 כבי הנשיא דר' ינאל מרזל, מנהל כתי המשפט